

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2013r.

Postanowienia ogólne

§ 1.1. Obowiązek opracowania Gminnego Programu Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, zwanego dalej „Programem” wynika z postanowień ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2007 r. Nr 70, poz. 473 z późn. zm.) oraz ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. Nr 179 poz. 1485 z późn. zm.).

2. Niniejszy Program jest zgodny z Gminną Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Zielona Góra na lata 2006 - 2013 i stanowi wykonanie zapisów jej celu strategicznego w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii. W skutek regulacji postanowieniami ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, część zadań własnych gminy wynikających z realizacji w/w ustaw jest jednakowa, a ich adresatami są w większości te same grupy osób. W związku z powyższym postanowiono stworzyć jeden Program obejmujący rozwiązywanie problemów alkoholowych oraz przeciwdziałanie narkomanii.

3. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2013 określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych wynikających z używania alkoholu i narkotyków.

4. Program przedstawia zadania własne gminy wynikające z art. 4¹ ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz art. 2 ust.1 pkt. 1-3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii. Zgodnie z treścią tych ustaw zadania w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii wykonuje się przez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, w szczególności tworzenie warunków sprzyjających realizacji potrzeb, których zaspokajanie motywuje powstrzymanie się od spożywania alkoholu, działalność informacyjną i wychowawczą, leczenie, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych, zapobieganie negatywnym następstwom nadużywania alkoholu i narkotyków i ich usuwanie.

Rozdział I

Cel ogólny, cele szczegółowe i kierunki działań

Cel ogólny

§ 2. Ogólnym celem Programu jest wielopłaszczyznowe działanie w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii.

Cele szczegółowe

§ 3.1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i osób zagrożonych narkomanią.

Kierunki działań:

1) współpraca z placówkami służby zdrowia świadczącym usługi w zakresie:

- organizowania grupowych zajęć edukacyjno - informacyjnych dla osób uzależnionych i współuzależnionych,
- prowadzenia indywidualnych spotkań wspierających dla osób uzależnionych i współuzależnionych,
- objęcia pomocą terapeutyczną młodzieży zagrożonej narkomanią,
- kierowania na stacjonarne leczenie odwykowe;

2) współpraca z innymi instytucjami i stowarzyszeniami z terenu Gminy Zielona Góra świadczącymi usługi w zakresie:

- organizowania grupowych zajęć edukacyjno - - informacyjnych dla osób uzależnionych i współuzależnionych,
- prowadzenia indywidualnych spotkań wspierających dla osób uzależnionych i współuzależnionych,
- objęcia pomocą terapeutyczną młodzieży zagrożonej narkomanią,

3) zakup i dystrybucja materiałów informacyjno - edukacyjnych dla świetlic opiekuńczo - wychowawczych oraz innych instytucji i organizacji współpracujących z Komisją w zakresie pomocy terapeutycznej i rehabilitacji m. in. GOPS, Parafie, szkoły, organizacje pozarządowe, ośrodki zdrowia i inne;

4) organizowanie i przeprowadzanie spotkań członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych z osobami, wobec których istnieje podejrzenie uzależnienia od alkoholu, zgłoszonych do Komisji w celu wydania postanowienia w zakresie poddania badaniom lub skierowania na leczenie.

Przedmiotem spotkań jest:

- przeprowadzanie rozmów motywacyjno - interwencyjnych z osobami, wobec których istnieje podejrzenie uzależnienia oraz przeprowadzanie rozmów z osobami spokrewnionymi i instytucjami w celu ustalenia stanu faktycznego,
- przeprowadzanie wywiadów środowiskowych przez pracowników socjalnych,
- motywowanie do podjęcia i kierowanie na dobrowolne leczenie odwykowe,
- kierowanie osób, wobec których istnieje podejrzenie uzależnienia od alkoholu na badanie przez biegłych w celu określenia stopnia uzależnienia od alkoholu oraz występowanie do Sądu Rejonowego o zastosowanie obowiązku leczenia odwykowego.

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe lub narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej a szczególnie ochrony przed przemocą w rodzinie. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i integrowanie ze społecznością lokalną.

Kierunki działań:

- 1) finansowanie wybranych usług i programów realizowanych przez placówki interwencyjno – pomocowe, profilaktyczno – terapeutyczne wspomagające proces readaptacji społecznej dla osób uzależnionych, członków rodzin z problemem alkoholowym i narkomanii oraz osób dotkniętych przemocą domową;
- 2) współfinansowanie grup wsparcia dla osób doświadczających przemocy w rodzinie;
- 3) wspomaganie realizacji funkcji opiekuńczo – wychowawczej w placówkach przeznaczonych dla dzieci z grup ryzyka (w szczególności dla dzieci z rodzin alkoholowych) np. w świetlicach, klubach, rozszerzenie dostępności do tego typu oferty poprzez dofinansowanie wybranych placówek opiekuńczo – wychowawczych dla dzieci;
- 4) finansowanie szkoleń dla osób zawodowo stykających się z problemem przemocy domowej - pedagogów, nauczycieli, pracowników świetlic opiekuńczo - wychowawczych, członków Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych , mających na celu podniesienie ich kwalifikacji i kompetencji w zakresie udzielania pomocy ofiarom przemocy domowej;
- 5) stosowanie procedury “Niebieskiej Karty” - rozpoznawania zaburzeń życia rodzinnego na skutek nadużywania alkoholu, narkotyków i stosowania przemocy w tym:
 - a) kierowanie wniosku do Sądu Rejonowego, o wgląd w sytuację dziecka gdy istnieje zagrożenie dla małoletnich dzieci,

b) kierowanie zawiadomienia do Policji o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu za znęcanie się nad rodziną,

6) prowadzenie rozmów członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych z ofiarami i sprawcami przemocy domowej. Celem tych rozmów jest przede wszystkim:

a) ustalenie stanu faktycznego,

b) rozeznanie najważniejszych płaszczyzn, w jakich należy udzielać rodzinom pomocy,

c) analiza sytuacji i plan działań profilaktyczno - naprawczych,

d) wskazanie ofiarom przemocy miejsc, gdzie mogą uzyskać wsparcie i schronienie,

e) wskazanie sprawcom przemocy domowej możliwości oraz miejsc podjęcia leczenia.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej, szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży; w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowo - rekreacyjnych dla dzieci i młodzieży, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo - wychowawczych i socjoterapeutycznych.

Kierunki działań:

1) finansowanie programów profilaktycznych dla uczniów oraz szkoleń dla nauczycieli i rodziców realizowanych w placówkach oświatowych w ramach szkolnych programów profilaktyki, uczenie umiejętności służących zdrowemu i trzeźwemu stylowi życia;

2) współdziałanie w działaniach promujących trzeźwy i bezpieczny sposób spędzania czasu przez dzieci i młodzież – rozwój zorganizowanych zajęć pozaszkolnych w świetlicach, klubach, placówkach oświatowych (w tym dożywianie dzieci biorących udział w tych zajęciach);

3) informowanie o dostępności usług terapeutycznych i rehabilitacyjnych dla osób uzależnionych i ich rodzin oraz prowadzenie powszechnej edukacji w zakresie wiedzy o szkodliwości alkoholu i innych substancji uzależniających. Profilaktyka i promocja zdrowia poprzez udział w ogólnopolskich czy lokalnych kampaniach i akcjach informacyjno – edukacyjnych, skierowanych do różnych grup odbiorców (konferencje, szkolenia, warsztaty), zakup materiałów profilaktycznych- prasa, książki specjalistyczne, broszury, plakaty, ulotki, filmy i in. również na nośnikach elektronicznych, nagrody w konkursach i zawodach oraz innych materiałów informacyjnych, edukacyjnych i promocyjnych;

4) promowanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego przez dzieci i młodzież poprzez wspieranie uczniowskich klubów sportowych, sportowych klubów parafialnych i

organizacji sportowo – gimnastycznych oraz finansowanie imprez sportowo – rekreacyjnych i sportowych zajęć pozaszkolnych, także w placówkach oświatowych;

5) diagnozowanie i stałe monitorowanie problemów uzależnień oraz badanie efektywności lokalnych działań podejmowanych w ramach Gminnego Programu;

6) organizacja akcji profilaktycznych (programów, konkursów, przedstawień teatralnych) stanowiących uzupełnienie realizowanych programów profilaktycznych, w tym działań promujących abstynencję w ciąży;

7) prowadzenie zajęć profilaktycznych dla dzieci i młodzieży w szkołach, w tym pozalekcyjnych zajęć sportowych na terenie szkół, placów zabaw, boisk wiejskich oraz dożywanie dzieci w świetlicach opiekuńczo - wychowawczych na terenie gminy i wyposażanie tych placówek w pomoce dydaktyczne i sprzęt niezbędny do realizacji zajęć profilaktycznych;

8) współfinansowanie programów profilaktycznych i terapeutycznych dla dzieci i młodzieży z grup ryzyka, realizowanych w trakcie: obozów, kolonii w oparciu o pisemny program zajęć terapeutycznych lub profilaktycznych (szczególnie w okresie wakacji);

9) podejmowanie działań o charakterze edukacyjnym skierowanych do rodziców, których celem jest wspieranie abstynencji dzieci i przygotowywanie ich do podejmowania świadomych i odpowiedzialnych decyzji związanych z używaniem substancji psychoaktywnych.

4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń, organizacji pozarządowych i osób fizycznych realizujących zadania związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych i narkomanii.

Kierunki działań:

1) Współpraca z organizacjami pozarządowymi i innymi jednostkami pożytku publicznego w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień;

2) współpraca z Krajowym Biurem do Spraw Przeciwdziałania Narkomanii, Państwową Agencją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, organizacjami pozarządowymi, kościołami, związkami wyznaniowymi oraz osobami fizycznymi z zakresu zapobiegania narkomanii i alkoholizmowi oraz udzielania pomocy osobom uzależnionym.

5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

Kierunki działań:

- 1) kontrola placówek handlowych i gastronomicznych prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych;
- 2) występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego, poprzedzone przeprowadzeniem przez Policję postępowania dowodowego;
- 3) kontrola organizowanych na terenie Gminy Zielona Góra imprez sportowych, koncertów i innych imprez masowych oraz podejmowanie interwencji w stosunku do ich organizatorów, w związku z naruszeniem zakazu informowania o sponsorowaniu imprezy przez producentów i dystrybutorów napojów alkoholowych;
- 4) podejmowanie interwencji w przypadku złamania zakazu sprzedaży i podawania napojów alkoholowych nieletnim, nietrzeźwym, na kredyt lub pod zastaw oraz w przypadku złamania zakazów promocji i reklamy napojów alkoholowych.

6. Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie Centrów Integracji Społecznej.

Kierunki działań:

- 1) wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez współfinansowanie Centrów Integracji Społecznej, w których uczestniczą:
 - a) uzależnieni od narkotyków lub innych środków odurzających mieszkańcy Gminy Zielona Góra, po zakończeniu programu terapeutycznego w zakładzie opieki zdrowotnej,
 - b) uzależnieni od alkoholu mieszkańcy Gminy Zielona Góra, po zakończeniu programu psychoterapii w zakładzie leczenia odwykowego.

Rozdział II

Zasady wynagradzania Członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

§ 4.1. Za udział w posiedzeniu Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przysługuje:

- 1) Przewodniczącemu Komisji wynagrodzenie w wysokości 30 % brutto minimalnego wynagrodzenia za pracę;
- 2) pozostałym członkom Komisji wynagrodzenie w wysokości 20 % brutto minimalnego wynagrodzenia za pracę.

2. Wynagrodzenie, o którym mowa w ust. 1 nie przysługuje członkom Komisji będącym pracownikami Urzędu Gminy oraz innych samorządowych jednostek organizacyjnych, o ile za czas zwolnienia od pracy w celu udziału w posiedzeniu Komisji otrzymują wynagrodzenie w zakładzie pracy.

Rozdział III

Sposoby realizacji

§ 5. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii realizowany jest przez Urząd Gminy Zielona Góra i Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, a koordynatorem Programu jest Pełnomocnik do spraw Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.

Zadania Programu realizowane są także poprzez:

- a) powierzanie zadań jednostkom gminnym, także placówkom oświatowym- w drodze zmiany dysponenta środków budżetowych lub konkursów ofert;
- b) powierzanie lub wspieranie zadań do realizacji organizacjom pozarządowym oraz innym podmiotom prowadzącym działalność pożytku publicznego po przeprowadzeniu konkursu, o którym mowa w art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. 2010.234.1536 z późn. zm.);
- c) wspieranie zadań realizowanych przez samorządy zawodów medycznych, rodziny osób uzależnionych oraz grupy samopomocy osób uzależnionych i ich rodzin.

Rozdział IV

Zasady finansowania zamierzeń programowych

§ 6. Środki na realizację Programu pochodzą z następujących źródeł:

- 1) z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych;
- 2) z budżetu gminy, przeznaczonych na realizację zadań własnych gminy wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi i ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii;
- 3) innych pozyskanych funduszy.

Rozdział V

Postanowienia końcowe

§ 7.1. Szczegółowa realizacja finansowa Programu została ujęta w załączniku Nr 5 “Dochody i wydatki związane z realizacją zadań określonych w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii” do uchwały w sprawie budżetu Gminy Zielona Góra na 2013 r., określającym główne źródła dochodów i wydatków, które będą ponoszone.

2. Nadzór nad realizacją programu sprawuje Rada Gminy Zielona Góra oraz Wójt Gminy Zielona Góra.

3. Sprawozdanie z realizacji Programu przygotowuje Pełnomocnik do spraw Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii i przedstawia Radzie Gminy Zielona Góra.